

tikoga ki lomalagi, ka me kakua ni da kuitaki ena kui kei vuravura.

Kevaka e dua vei kemuni sa voleka tiko ni biuta na sala ni Turaga—ni vakacagau na ilakolako oqori—ena yalo rarawa ko na vakila na gaga ni beca na ivakaro ni Kalou, ni ko voroka na yalayala cecere o vakayacora e mata ni Kalou, ka nuitaka ga nomu lewa, se nomu boletaka ga nomu vuku.

Ke sa yaco oqo, au sa vakamasuti iko mo veivutuni ka lesu mai ki na salatu dodonu.

E dua na gauna a kacivi tukana e dua na makubuna me vakanuinui vinakataki koya ena nona siganisucu. A taroga se sa yabaki vica. A kaya ni yacova na vitusagavulu. A vakasama vakalailai o makubuna tagane ka taroga, “Tukaqu, o a tekivu sara mai na 1?”

Ena gauna ni gone kei na itaba-gone, era nanuma ni ra na sega ni qase mai; na vakasama ni mate e sega ni laurai—oya vei ira era sa qase sara—ni yacovi mai ni gauna o ya e se yawa kalia sara. Ni toso na gauna, vula kei na yabaki, me yacova ni sa laurai na salulu ni yago, sa yaco na malumalumu, sa levu na gauna ni laurai mai vei vuniwai, kei na veika tale eso.

Ena yaco mai na siga eda na laki sota tale kei noda Dauveivueta ka iVakabula, o Jisu Karisito. Sa noqu vakamamasu ni yaco mai na gauna tabu ka talei oqo eda na kilai Koya ena vuku ni noda kilai Koya kei na noda vakamuria na Nona ivakavuvuli. Ena qai vakaraitaka mai na ligana kei na yavana, ka da na duavata ena veimokomoko tawayalani, tagi ena reki ni da a muria na Nona sala.

Au vakadinadinataka ki na tutu e va kei vuravura ni bula tiko o Jisu Karisito. A vakamasuti keda kina “Oi kemudou na veimatani e vuravura, dou vakatudaliga ka rogoca na vosa ni Kalou ka a buli kemudou” (V&V 43:23). Meda sa qai gugumatua ena ququmi tiko, dauvakarogoca, kila vakavinaka, ka vakadewataka vakadodonu na itukutuku “ni Kalou a buli [keda]” meda kakua kina ni gole tani mai na Nona sala, sa noqu vakamamasu ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

Mai vei Elder W. Craig Zwick
Ena Vitusagavulu

Na Cava Nomu Nanuma?

Au kerei kemuni mo ni taroga tiko na taro oqo, ena veika e sotava tiko e dua tale: “Na cava nomu nanuma?”

Ena vasagavulu kadua na yabaki sa oti au a kaba yani ena idabedabe ni draiva ni dua na lori ni usa kako kei na watiq totoka o Jan, kei na luvei keirau tagane dramidrami o Scotty. Keitou kauta tiko e dua na iusausa yaya ni taravale levu takosova e vica na yasana.

Ena gauna oya se sega na lawa e vauca na beleti ni idabedabe se na nodra idabedabe na gonelalai. Sa mani roqota toka ga kina na watiq na luvei keirau vakamareqeti. A dodonu me tukuna vei au e dua na itukutuku me baleta na lomana, na nona kaya mai, “Tou sa rui rewa i cake.”

Ni keitou sirova sobu na Qakilo na Donner, e dua na iwasewase ni gaurisala, a tubu vakasauri ena loma ni lori na kubou vavaku, ka dredre ni da rai kina. A dredre sara kina me keitou raica e dua na ka se cegu rawa.

Ni usa bi tu, e dredre sara me na lako vakamalua na lori ena bereki walega. Niu vakayagataka na bereki ni idini ka veisautaka sobu na qia, au mani tovolea meu tarova.

Niu tovolea meu kelea na lori ki yasa ni sala, ia se bera ni keitou kele vakavinaka sara, sa dolava o watiq na katuba ka rika yani ki tuba ni

roqota toka ga na luvei keirau e ligana. Au sa mani sarava wale tu ga yani na nodrau sa qiqi yani e dela ni qele.

Niu kelea rawa ga na lori, au rika yani ki tuba mai na lomana kubou. Ena lomaleqa, au ciciva yani na veivatu kei na co ka mokoti rau. Sa drakusi tu vakaca ka dra na ligai Jan kei na duruduru ni ligana, ia na kena vinaka ni rau se cegu ruarua tiko kei na luvei keirau tagane. Au mokoti rau toka ga me yacova ni sa oti yani na kuvu ena yasa ni gaurisala.

Ni sa tatuki malua tale na utoqu ka taumalua na noqu icegu, au kaya yani vakasauri ena domo kaukauwa, “Na cava e manati iko? O kila beka na vakadomobula ni ka o cakava? E rawa saraga ni drau mate!”

E raici au mai, ni drodrova sobu na baluna duka na wainimatana, ka tukuna mai e dua na ka e coka sara ga na utoqu ka se voqa tu ga e daligaqu: “Au a tovolea ga meu taqomaka na luvedaru.”

Au qai kila ena gauna oya ni nanuma ga ni sa kama na idini, ka rerevaka de na kacabote na lori ka keitou mate. Ia, au kila ni dua na leqa vakalivaliva oya—rerevaki toka ia e sega ni na vakavu mate. Au raica na

watiqu vakamareqeti, ni masia toka vakamalua na ului luvei keirau tagane, ka vakasamataka se na yalewa beka vakacava ena vakayacora e dua na ka ni yaloqaqa vakaoya.

Na ka e yaco oqori a rawa ni revaki ki lomada me vaka ga na leqa ni idini oya. Au vakavinavinaka, ni oti na neirau vakasamataka galugalu ena dua na gauna na veika a yaco, keirau dui vakabauta ni cala o koya kadua, keirau sa qai cavuta na dui nanuma ni lomai keirau ka a vunitaki toka ena ruku ni neirau veivosaki katakata. Na yalo ni loloma kei na rere me baleta na neitou dui bula yadua a sega kina ni vakatubu leqa ki na neirau bula mareqeti vakaveiwatini na ka rerevaki a yaco oya.

E veivakasalataki o Paula, “Me kakua ni lako mai na gusumudou e dua na vosa velavela, [ia] o koya ga sa vinaka [kei] na veivakatataki cake, me yaco kina na vinaka vei ira era sa rogoca” (Efeso 4:29). E voqa mai na nona vosa na savasava.

Na cava na kena ibalebale vei iko “me kakua ni lako mai na gusumudou e dua na vosa velavela”? Eda dau sotava kece na yalo katakata ni cudru—na noda kei na nodra na tani’. Eda dau raica na kena kacabote tu e matanalevu na cudru sega ni dau qarauni. Eda sa dau vakila na kena “tubu vakasauri” e lomada na yaloca ena

vanua ni qito, ena buturara ni politiki, ena noda veivale sara mada ga.

O ira na gone e vakavuqa nodra dau vosa vakaukauwa ena veimalanivoso gata me vaka na batinitoro vei ira nodra itubutubu lomani. O ira na veiwatini, ka ra dau wasea vata eso na veika talei sara ni bula, dau buwawa nodra rai kei na veivosoti ka rogolevu kina na domodra. Oi keda kece, e dina ni da luvena ni veiyalayalati na Tamada Vakalomalagi dauloloma, eda sa veivutunitaka oti na noda dokoulu mai na idabedabe cecere ni vaka-tulewa cala ka dau cavuta na vosa sakasaka ni da se bera mada ni kila na nona ivakarau ni rai e dua. Sa dau yaco taucoko vei keda na madigi me da vulica kina na ivakarau e rawa ni vakatubu leqa kina e dua na ka rerevaki ena vuku ni vosa veivakacacani.

E tukuni vakamatata ena dua na nodratou ivola walega oqo na Mataveiliutaki Taumada, “Na kosipeli i Jisu Karisito e vakavulica vei keda me da lomani ira ka dau caka vinaka vei ira na tamata kecega ena ivakarau vinaka—kevaka sara mada ga eda sega ni duavata” (ivola ni Mataveiliutaki Taumada, 10 ni Janu., 2014). Sa dua na ivakananumi uasivi ni rawa ka dodonu vei keda me da veivosakitaka tikoga vakamatatamata, vakauasivi ni duidui na ivakarau eda raica kina na vuravura.

O koya a vola na Vosa Vakaibalebale, e veivakasalataki, “A vosa vakayalovinaka sa ivakamalumu ni cudru” (Vosa Vakaibalebale 15:1). Na “vosa vakayalovinaka” e dua na isau ni vosa vakaibalebale—na vosa rogo matau mai na dua na yalo malumalumu. E sega ni kena ibalebale me da kua ni vosa vakadodonu se me da veisautaka na dina vakaiyunau. Na vosa e tudei beka vakaitukutuku e rawa ni malumalumu vakayalo.

E tu ena iVola i Momani e dua na ivakaraitaki daumaka sara ni malanivoso veivakadeitaki ka cavuti talega ena dua na duidui vakaveiwatini. Eratou sa talai lesu tale ki Jerusalemi na luvedrau o Serai kei Liai me ratou laki kauta mai na peleti parasa ka ratou se bera ni lesu mai. E vakabauta o Serai ni dua na ka sa yacovi iratou na luvena tagane ka sa cudru vakalevu ka vinakata me beitaka e dua.

Rogoca na italanoa me vaka e raica na luvena o Nifai: “A sa nanuma [ko tinaqu] ni keitou sa mate ena lekutu; sa rarawataki tamaqu talega ka tukuna ni tamata daurairai ka kaya: Raica ko sa kauti kedatou tani mai na nodatou vanua, eratou sa mate na luvequ ka datou na mai mate talega ena lekutu” (1 Nifai 5:2).

Me da vakananuma mada na veika ena vakasamataka tu o Seraia. A nuiqawaqawataka na nodratou lesu

tale na luvena tagane dau veileti ki na vanua a voleka ni kau tani kina na bula nei watina. Sa biuta yani na nona vale totoka me mai tiko ena dua na valelaca ena lekutu liwalala ni se tiko ga ena loma ni yabaki ni nona vakaluvuni. Ni sa volekata na ituvuka ni nona nuiqawaqawa, e vaka ni rika ena yaloqaga o Seraia, kevaka e sega beka ena yalowai, mai na dua na lori e cici tiko ena nona vinakata me taqomaka nona matavuvale. E vakaraitaka vei watina nona kauwai ena vosa ni cudru, vakatitiqa kei na veibeitaki—e dua na ivosavosa veivakurabuitaki na kena sa matau sara ki na kawatamata.

A vakarogoca na parofita o Liai na nuiqawaqawa e vakavuna na cudru tiko ni watina. Qai tauca na kena isau rogo matau ena vosa ni yalololoma. Taumada, e vakadinadinataka na dina ni veika me vaka na kena irairai mai vua: “A sa vosa vua ko tamaqu ka kaya: Io au tamata daurairai; . . . keu a sega ni kila na inaki ni Kalou ka tiko ga mai Jerusalemi, ka rusa vata kei ira na wekaqu” (1 Nifai 5:4).

Oti qai vosa o watina me baleta nona nuiqawaqawataka nodratou tiko vinaka na luvedrau, me vaka e vakadinadinataka vua na Yalo Tabu, ka kaya:

“Ia raica sa yalataki vei au e dua na vanua, kau sa marau kina vakalevu, au kila ni na vakabulai iratou na luvequ mai na liga i Lepani na Turaga. . . .

“A sa vosa vakaoqo ko tamaqu, ka sa vakacegu kina ko tinaqu . . . me baleti keitou” (1 Nifai 5:5–6).

Sa tu nikua na gagadre vei ira na tagane kei na yalewa me ra dau

veidokadokai e dina ni tu na duidui ena nodra vakabauta kei na ivalavala ka duidui talega na nodra inaki. E dredre sara me da kila na veika kece e tukuna ki na noda vakasama kei na yaloda se me da kila vakavinaka sara na ibalebale ni veivakatovolei kei na digidigi eda dau sotava yadua.

Ia, na cava ena yaco ki na “vosa velavela” a tukuna o Paula kevaka ena taumada na noda rai oka kina na loloma ena vukuna e dua? Niu kila vakavinaka tu na noqu malumalumu kei na noqu bula voravora, au kerei kemuni mo ni taroga tiko na taro oqo, ena veika e sotava tiko e dua tale: “Na cava nomu nanuma?”

Me nanumi tiko na gauna a vakurabuitaki Samuela kei Saula kina na Turaga ena nona digitaka e dua na cauravou lailai ivakatawa ni sipi, o Tevita mai Peceliema, me tui kei Isireli? A kaya na Turaga vei ira Nona parofita,

“Ni sa sega ni raica ko Jiova me vaka sa raica ko ira na tamata; ni sa raica na ka e sau ko ira na tamata, ia sa raica na yalo ko Jiova” (1 Samuela 16:7).

Ni sa kubou na loma ni neitou lori, a vakayacora na watiq na ivalavala yaloqaga duadua e rawa ni vakasamataka me taqomaka na luvei keirau tagane. Au a vakayacora o au na ivalavala ni veitaqomaki ena noqu taroga na nona digidigi. E ka ni kurabui, ni sega soti ni dua na ka se o cei e donu. Na ka e bibi sai koya na veirogorogoci ka kilai na nona nanuma o koya kadua.

Na yalo me rawa ni veisotari na mata ena vukica na “vosa velavela” me “veiqaravi [tiko] ena loloma soliwale.” E kila tu oqo na iApositolo ko Paula, ka na rawa talega vei keda yadua me da kila ena so na kena ivakatagede-gede. Ena sega beka ni veisautaka se walia na leqa, ia na ka e bibi cake ka rawa ni yaco, sai koya, na kena rawa ni veisautaki keda na loloma ni veikauwaitaki.

Ena yalomalua au vakadinadinataka ni sa rawa meda “veiqaravi ena loloma soliwale” ni da cavuta na vosa yalololoma ni sa curuma na yaloda na isolisoli teivaki ni Yalo Tabu me da nanuma ka kauwaitaki ira kina na tamata. Sa rawa kina meda qai vukica na veituvaki vakatani me veituvaki sa vakalou. Au vakadinadinataka kina na iVakabula sa dauloloma sa dau “raica na yalo[da]” ka kauwai ki na veika eda vakasamataka tu. Ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

